

TELEFON No. 750.

ZIAR INDEPENDENT

Inserzioni su: **pubblicità**
 Re: **amministrative**
 Agente di: **pubblicità**

Uneori rătăcirea mea merge și mai departe. Mi se pare că a fost vis și drumul meu și viața mea de atunci încoace și moartea Marieicăi și nimeni nu mai știa că stă să-mi iasă în cale, iar cimitirul de pe deal nu mai există. Cu singurii Marieica, frumoasă și subțire, cum am văzut-o în-

societatea românească conștie și demnă de chemarea sa. Aceste elemente vor dispărea din calea curentului de curățire a moravurilor și întărire națională.

Vor dispărea chiar așa dupăcum dispar împreună în toate părțile orizontului gunoieră esite la suprafața apei turburi a pârâului turbulent în urma ploilor torențiale; deodată cu scăderea și limpezirea apei vor apărea iară la suprafață stâncile rămase neclintite la locul lor deasupra cărora și-au jucat jocul lor frivol, gunoieră dispărute. Se vor prăbuși cei miei la suflet și incapabili de muncă onestă, lăsând locul de muncă caracterelor tari pline de avânt și de înălțime pentru cei ce e moral, onest și înălțat.

Mi-se părea imposibil, ca aici în Arad, centrul cultural românesc de aici și nu fie în stare azi suflarea românească înmulțită cu atâtea mii de elemente românești de dincolo de Carpați, de a susține un ziar românesc, care să servească interesele naționale generale și locale. Nu-mi venea să cred, că aici unde esia de sub tipar jurnalul „Românul” în împrejurări cu mult mai grele decât cele de azi, opinia publică să nu simtă nevoia unui cotidian românesc. În așteptările mele nu m'ani înșelat: dovadă e apariția cotidianului „Solidaritatea”.

Publicul s'a scârbit de certele politice, e dorit de-a afla ceva instructiv, edificativ, povătuitor în coloanele ziarelor; drept aceea „Solidaritatea” trebuie să-și croiască drumul prin obiectivitatea faptelor, trebuie să fie un adevărat călăuzitor, mai ales pentru aceia cari prin vâltoarea luptelor politice și-au pierdut echilibrul moral.

E dorința mea ferbinte ca scopul fixat să-și ajungă fără mari sacrificii. Sfortările trebuie făcute de ambele părți: ziarul să satisfacă pe deplin așteptările publicului iar publicul să-i acorde tot sprijinul moral și material.

Durere, trebuie să accentuăm, că simțul de jertfă, datoric s'a cam tîmpit decând în societatea omenească predomină dorul de îmbogățire repentină și goana nebună după comori deșarte.

E de dorit ca locitorii acestor ținuturi mănoase să îmbrățișeze cu cea mai mare căldură apariția acestui ziar care trebuie să servească marile interese ale națiunii, să fie cumpănitorul drept, fără părtinire a tuturor manifestărilor și evenimentelor din țară și din străinătate.

În jurul acestui ziar trebuie să se adune toate elementele. Toate forțele tinere ale acestor ținuturi dornice de-a munci în ogorul-națiunii, trebuie să-și dea silința de-a face din acest jurnal o adevărată carte națională, răspânditoare de sfaturi inteligente, de învățături folositoare de cari o mare nevoie mai ales azi când atâtea curente

tr'o zi de Septembrie, sub palide ghirlande de verdență, e gata să se arate, din aceste inexplicabile perdele care acopăr ochii noștri pământești. Și vezi, atât de înrădăcinate sunt visul și ideea în sufletul meu, încât cred cu înjma și cred și cu mintea că așteptarea mea nu va fi zădărnica de-apauri.

Dupăcum cei șaptesprezece ani trecuți de-atunci începea mi-se par uneori fum înșelător, mi-se par fum și înșelăciune și viața noastră, așa cum o simțim și socotim și moartea care o încheie și porțile de întunec ce stau la mijloc.

Și atunci, amintirile ce nu se pot uita, și amintirile iubite care s'au dus parcă de veci, ducând cu ele atât de mult din inimile noastre, atunci florile scuturate când ne-a-și fost dorința să stea nemuritoare, sufletele scumpe și iubirea de cari ne-a prădat timpul; vor fi iarăși cu noi, vor fi și sunt în noi și ale noastre — și este o părere că am fost lipsiți de ele, dupăcum părere este că o vergea absolu idreaptă, cufundată într'un flacon cu apă, se frânge în bucăți și se împarte...

O, dar pentru aceasta, trebuie poate mai mult decât puterea dorului și a amintirii!

Sub părerile trecătoare, sub convingerile cari astăzi te prind și poimâne te lasă, sub certitudinea imensă că noi și lumea întreagă suntem cu totul alfel decât ne încredințăm simțurile, trebuie și garanția indestructibilă a Celui ce a zis: Eu sunt învierea și viața; cei ce crede în mine, chiar de va muri, va fi viu!

G. GALACTION.

dăunătoare, periculoase se abat peste omenire, cari curente întâlnind în drumul lor suflete desorientate, puțin rezistente, pot duce ușor la dezastru, nimicind toată truda generațiilor jertfite.

Știm bine cu toții ce înscamă presa în țările din Apus, cunoaștem rolul ei în edificarea opiniei publice, ne-am convins de rezultatele dezastruoase la care duce ajungând în mâni criminale, cu scopul de-a desorganiza, desorienta și distruge ordinea publică, de-a nimici operele generațiilor trecute ca apoi în haosul acesta criminal să se facă stăpâni pe mulțime, adăpându-o cu ideile lor perverse, otrăvitoare.

Acest rol l'a avut presa din Rusia din 1917 începând.

Roadele acestei presei sunt îndejuns eumoscute.

De un timp încoace s'a sălășluit în sufletele celor mai mulți intelectuali români o nepăsare funestă față de interesele naționale. Această nepăsare e regretabilă și de condamnat. Domnește în cei mai mulți egoismul cel mai înecarnat care numai dezastruos poate fi pentru națiune.

Să ținem bine minte că întotdeauna intelectualii unei țări sunt responsabili de prosperarea sau decăderea acelor țări.

Oare n'a sosit încă timpul suprem ca să-și dea seama fiecare intelectual român de dezastrul la care duce indiferențismul, egoismul, nepăsarea? Eu cred că da.

Durere, celor mai mulți intelectuali patimile le-a orbit sufletele, le-a întunecat mințile așa că nu mai sunt capabili de a se îndrepta cu dela sine putere, poate nici nu voesc să se îndrepte neînțâmpinând în calea lor acea opinie publică unitară, tare ca granitul.

Toți cei cari vă simțiți capabili de-a contribui la marea operă de îndreptare națională, grupați-vă în jurul acestui cotidian, contribuiți cu munca voastră cinstită la regenerarea morală până când nu va fi târziu, ca nu pe urmă să vă căști înzadar.

Dr. Cosma.

Cronică artistică.

Expoziția pictorului Iulian Toader.

După expozițiile doamnelor Letitia Stamatiad, E. Dobrovici, și a dlui C. Mințan s'a deschis apoi în sala Palatului Cultural expoziția profesorului Iulian Toader care este un adevărat talent și a cărei muncă e vrednică de toată atențiunea.

Între manifestările noastre culturale și artistice atât de rare până acum în Arad, aceste expoziții de pictură au fost fără îndoială un eveniment în dezvoltarea și afirmarea sufletului și culturale românești în aceste ținuturi, cu atât mai mult cu cât sub dominația ungurească nu s'a pomenit niciodată ca vre-un pictor român să deschidă vre-o expoziție și să-și înfățișeze lucrările pe aici.

Acum însă, publicul iubitor de artă și înțelegător al manifestărilor culturale de acest gen, din orasul nostru, a avut prilejul să admire și munca talentelor românești, cari au dovedit că pot sta ori când alături de expozanții unguri cari au avut până acum toată libertatea să se manifesteze.

Expoziția dlui Toader, — rodul unei munci de aproape zece ani — este cum am mai spus, vrednică de toată atențiunea.

Pictura dsale este vie, bogată și variată. Și ce este surprinzător, e faptul, că d. Toader atacă, cu aceiași îndemănare toate gamele: portret, pastel, compoziție în ulei, creion și acvarellă.

Cu aceeași artă d. Toader ne înfățișează, natura, fructele, florile, și alături portretele și compozițiile, cari dovedesc un studiu perfect și îndelungat. Dacă din această expoziție n'ar face parte câteva pânze lucrate la începutul carierei dsale de pictor, expoziția dlui Toader ar fi o raritate. Numărul mare de tablouri cari s'au vândut dovedeste credem deajuns cele ce am spus și dorim în cât de scurtă vreme un nou prilej de a admira și nota progresul realizat de acest tânăr pictor și nota progresul realizat de acest ta-

Cântecul Dunării.

Dunăre, Dunăre, drum legănat
Soarbe-ne gârlele în pieptul tău lat.
Mână spre apele mediterane
Dorul isvoarelor după oceane.

Dunăre, Dunăre, drum fără glod,
Du-te cu navele pline de rod
Inima câmpului nostru e 'n grâne:
Dăruie-o lumii flămânde de pâine.

Dunăre, Dunăre, drum către larg,
Fă din drapelele de pe catarg
Lămpi de vâpaie și lumii, prin ele
Glăsuie-i sufletul patriei mele.

NICHIFOR CRAINIC.

MUNȚII.

În frământări aprinse, în lupte uriașe,
Unind într-o sfortare puterea voastră toată,
Căutătorii, odată.
Ati spart pământul aspru, ce v'a ținut ca 'n fa
În coaja lui tirană, în carnea-i milenară —
Si ati tășnit spre cer — revolte nămitoare —
Să împietriți pe veci, în drumul către soare...

Ca voi, o munții mei,
Am săngerat zadarnic, m'am opintit mereu,
Ca dintr-o strâmtă ocnă să scap odat' din m
Să ies,
Să scap,
Să fug
De sarcina-mi de humă,
De-al căminii mele jug.

Despotie, zădărie, sluj și-omorător de greu...
Și străbătând, în voce, nemărginirea oarbă,
Ca sufletu-mi ce totul răvnește să absoarbă,
Să mă înalț sălbatic, statornic eucubeu,
În setea-mi de mazi bine,
În doru-mi de azur,
Cu creștetul în mouri, ca voi, o, munții mei!
A. COTRUS

De-aici de la Fereastră

De-aici dela fereastră, te văd în dup' amiezii
Cum stai în chioc pe bancă în umbră și brodi
...Bănuți de soare, galbeni, tremurători și mi
Alunecă din plasa de iederă și-aglici
Și licurind în aer de-asupra pe gherghes,
Te gâdila pe gâtul mai alb ca de sief...
Ce erin frumos răsare din măneca ușoară
Când firul de mătase se suie și coboară
Și cum scilipește bobul de nouă la inel,
Când apele luminei alunecă pe el!...
...Când soarele, se pleacă, pe zăriști de cicori
Se văd clătinătoare ghirlande de cocori,
Tu cum i-auzi, îi cauți prin frunzele de-agu
Și-i urmărești cu ochii scântectori și uzi
Când pomii 'ntind covoare de umbră pe ale
Ti-e părul alb de neaua ninsorilor de tei
Și când îți strângi gherghesul și-alone te vi
O! câte mor sub puși pantofilor tăi mici...

O! sufletul din mine, în clipa când te pier
Pe-alei cădelniță de-atâtea ramuri verzi,
Cum și-ar schimba norocul c'un fir de funie
De-ar fi să-l prinzi în palmă și să te joci cu

ȘTEFAN BALCEȘT

A II. Sezătoare la „Palatul Cultural.”

Azi Duminică, 19 Noembrie orele 5 p
va avea loc la Palatul Cultural a doua sezăt
pentru sporirea fondului statuei ce se va r
la Arad lui A. D. Xenopol.

Programul se va deschide cu un cântec
țional executat de corul dlui Lipovan, dl ady
Râmniceanu va citi o poezie originală intitulată
„O noapte pe muntele Pincio”, iar harnicul și
tinsul conferențiar și profesor dela școala de
frumoase din București, dl I. D. Ștefănescu
vorbi despre „arta românească”.

S'a deschis

„Arta Tipărităriei „OCTOGON“

de către Lt. Col. ȘANDOR VALERIU, Invalid de război

pe Bulevardul Regina Maria, în fața

Cafenelei Orășenească.

Vând românești, timbre postale și fiscale,

folizate și neuzate pentru filатели în

un asortiment bogat și variat.

Edmund Návrády

instalator de aparate electrice.

Transformă orice fel de vase deco-
:: rative în lămpi electrice ::

Noul mers al trenurilor de iarnă

de vânzare la

Librăria Concordia

Arad, Strada Eminescu 39.

Citiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA“

ZIAR INDEPENDENT.

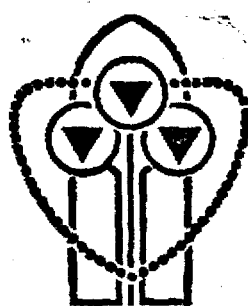

Unicul ziar cotidian românesc din Arad

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC DIN ARAD

TIPOGRAFIA CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚII. ARAD, STR. ROMÂNULUI 1a

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie
ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vâr-
sat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre execu-
tare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru
autorități, bănci și societăți, precum și invitații pentru logodnă, cununie
și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență.

Serviciu prompt.

Prețuri moderate.

„Precum ca să se știe“

Pentru anumite persoane care și-au exprimat părerea că, ziarul nostru, nu ar corespunde dorințelor Domniilor lor, răspundem că recunoaștem că nu putem fi pe placul tuturor pentru motivul, că ziarul nostru nu e ziar de știri senzationale, care să se desminte a doua zi, nu e ziar de intrigă politice, sau de intrigă familiare, nu e ziarul nici unui partid și nici nu servește vre-o persoană anumită, ci este ziarul tuturor celor ce doresc de atâtea timp să în Aradul dela granițele de apus ale românismului, în Aradul frumoaselor timpuri de luptă ale „Românului” să apară un ziar local scris într-o curată limbă românească și fără culoare politică.

Este ziarul scris de câțiva tineri entuziaști și desinteresati materialmente, dar mănati de dorul sfânt de a contribui la redreptarea conștiinței noastre naționale și întărirea legământului de prietenie între români, mai ales acum, când din toate părțile ne privesc ochi turburi de ură și de răzbunare.

Credincios acestei sfinte idei ziarul nostru va trece peste micile răutăți ce i-se adresează și va lupta, hotărât din toate puterile pentru înfăptuirea ei.

IUDEX.

Scrisori către țărani.

Moș Garrilă.

Iată îți comunic unele lucruri văzute și auzite în calea mea prin România veche.

Din Sibiu mi-am luat drumul prin Căineni pe marginea mult cântatului Olt, printre frumoșii Carpați cari odinioară ne despărțea de frații noștri astăzi nerămânând decât șira spinării a Mării României.

Ajuns la Căineni prima clipire mi-a fost spre sîmășerică, care era zdrobită de tunurile vrășmașilor noștri nemți. În sat am dat de o mulțime de case sfărmate, arse și oameni necăjiți, puținele case ruinate aproape erau goale, vite aproape de loc fiindcă le jefuise armata dușmană.

Tot așa și prin celelalte sate până la Calimănești. Aici m'am înspăimântat de cele văzute: Calimănești este o joacă mare ca o promenadă întinsă dealungul Oltului. Aici vara vine multă lume din țară, mai ales din București, unii pentru a se tămădui de boale de stomac la Căciulata, iar alții pentru a se îmborsă după muncă de un an prin aerul și apa bună. Fiind aceasta comună loc de tămăduirea boalelor sau cum se zice în țară, stațiune balneară — și atât de mult vizitată — s'a zidit case și vile foarte frumoase. Aceste case a fost cu totul jefuite până când și ferestrele, ușile și podelele au fost scoase iar altele zdrobite cu totul de vrășmașele gloante de tunuri ale nemților și ungușilor. M'a apucat o groază văzând urgiile săvârșite. Familii întregi cu copii și mici sedeau prin astfel de case încălzându-se la parafoc așezat în mijlocul odăii.

Vasile Cleombă.

Știri teatrale.

Repertoriul săptămânii viitoare.

LUNI. — Sărbătorirea lui Al. Petofi. (În afară de abonament).

MARTI. — „Morfiu”. (abonament B.)

MERCURI. — Ion cel viteaz. (Abon. C.)

JOI. — „Tânăr olandeză”. (Ab. A.)

VINERI. — „Mreasa din Hamburg”. (Ab. B.)

SĂMBĂTĂ. — „Slovacul ciurar”. (Ab. C.)

Începutul la ora 7 și jum.. La ora 10 și jum. piesa „N'ai ceva de vămuț?”.

DUMINECĂ. — Matineu: „Floarea de aur”. Seara: „Slovacul ciurar”. Începutul la orele 7 și jum. La orele 10 și jum. Cabaret senzational.

Azi, Duminică, după masă se va reprezenta captivanta operetă „Lăutarul”, cu prețuri reduse, iar seara „Portimonul roșu”.

Luni seara se va sărbători aniversarea de o sută de ani dela nașterea marelui poet ungar Petofi.

Cărți noi.

Primim la redacție:

P. NEMOIANU: Prima Alba-Iulie. Voluntarii în războiul pentru întregirea neamului. (Ints. de Arte Grafice „Poporul”, Timisoara).

INFORMAȚIUNI.

Chestiuni de rezolvat.

Unul m'a întreba aseară

Dacă „Univ. Populară”

(Asta este-o floare rară)

și se poate găsi și în Arad?

Sau în Martie, în primăvară?

Dați un premiu cui ghicește.

BIS MAT.

Cu vaporul Regele Carol, a sosit din Constanța la Constanța adjunctantul Sultanelui care fiind urmărit de kemaliști a fost nevoit să fugă din Capitala Turciei, refugiindu-se la noi.

Împreună cu dânsul au sosit și miniștrii turci din guvernul sultanului, cari fiind prosergiși de adunarea din Angora, au trebuit să plece aiurea.

Pentru mandatul de deputat din Baja-mare, devenit vacant prin moartea lui Tache Ionescu, partidul național român a pus candidatura dlui dr. Ioan Coltor, candidatul partidului liberal e d. Teofil Dragoș.

După „Narodni Listy”, stabilimentele Skoda au creiat la Dublavec, lângă Pilsen, o fabrică de unelte electro-technice. S'a reluat deasemenea repararea locomotivelor pentru România și aliați. Având nouă comenzi, lucrările vor căpăta o dezvoltare considerabilă.

Guvernul Mussolini a desființat ziua de opt ore de muncă pentru toate categoriile de muncitori, inclusiv cei dela căile de comunicație.

Autoritățile militare cehoslovace au ordonat arestarea grefierului Liska și a comandantului militar teritorial Boysey, amândoi din Brno, pentru că au divulgat unei puteri străine secrete militare.

De asemenea au fost arestați funcționarul Feršzobeny și controlorul Thae din Teșin, pentru că au comunicat aceleași puteri, o parte din orarul mobilizării.

Din cauza unui accident, dna Oprea Jony, care urma să concerteze Sămbătă seara, în sala Palatului Cultural, concertul s'a amânat pentru mai târziu, când apreciată cântăreacă se va restabili.

x Pentru atelierul de țesătorie al R. Fem. R. din Arad, se caută lucrătoare. Se angajează și fete dela vârsta de 12 ani. Leafă după învoială. Adresa: Dna Adriana Ispravnic, Bulev. Ferdinand nr. 4.

Atac pe stradă.

Un individ rămas necunoscut până acum, a atacat alaltăieri seara între orele 8 și 9, în str. Gheorghe Ionescu pe soția lui Hertog Alexandru Femeia atacată strigând, comerciantul Simeon Kara, ce are prăvălie în acea stradă, a venit în ajutorul ei.

Agresorul văzându-se amenințat prin venirea comerciantului, își lăsă victima. Grăbit el amulse din mâinile femeii manșonul acesteia și dispăru în întunecul serii.

În cursul luptei cu femeia, care se apăra desperată, agresorul îi căzu părâia și grăbit să se refugieze, el nu mai avu timp să o ridice.

Părâria agresorului se află acum la poliție. Urmărirea e în curs.

„Cursul liber de seară, Arad“

și-a început al treilea an de activitate, în salele scoalei medii „Iosif Vulcan”. Ca și în trecut astfel și acum, cursurile se bucură de un deosebit interes. La cele 3 cursuri de limba română, 2 de limba franceză, 2 de limba engleză și 1 de limba esperanto s'a înscris un auditor de peste 550 persoane.

Prețurile maxime în județul A

Onă 1 bucată 1.25; lapte dulce 1 litru unt țărănesc 1 kg. 35.—; unt pentru caș 45.—; unt presat 1 kg. 55.—; brânză de vacă 1 kg. 7.—; brânză amestecată 1 kg. 12.—; brânză de oaie 1 kg. 16.—; smântână 1 litru 10.—; cal. I. (de Măcâu) 1 kg. 3.—; de cal. II. (de dea) 2.25; usturoi 1 kg. 9.—; cartofi cal. I. 2.—; cal. II. 1.50; varză verde 1 kg. 1.—; varză tăiată 1 kg. 1.50; varză acră 1 kg. 3.—; varză tească (chel) 1 kg. 1.25; fasole albă 1 kg. cartofi (conopidă) 1 bucată 15.—; calarabe cal. I. 1 b. —.30; cal. II. 1 b. —.40; hrean 6.50; zarzavat 1 kg. 1.50; morcovi 1 kg. 2.—; trînjel 1 kg. 2.—; păstărnac și țelin 1 kg. ardei măcinat cal. I. 1 kg. 100.—; cal. II. 80.—; gâscă grasă în viață 1 kg. 22.—; gâscă să tăiată 1 kg. 22.—; gâscă slabă 1 păreche 80.—; unsoare de gâscă 1 kg. 55.—; ficat de gâscă 55.—; găină sau cocos în viață 1 păreche 35.—; pui în viață 1 păreche 25—35.—; mere cal. I. 5.—; cal. II. 1 kg. 3.—; cal. III. 1 kg. 2.—; fer de vită cal. I. 1 kg. 13.—; cal. II. 11.—; carne de vită cal. I. 1 kg. 13.—; cal. II. 9.—; carne de porc cal. I. 1 kg. 23.—; cal. II. untură topită 1 kg. 50.—; Osânză (untură) 1 kg. 44.—; slănină crudă 1 kg. 38.—; slănină mătă 1 kg. 44.—; slănină delicatessse 1 kg. jumări 1 kg. 20.—; șuncă afumată 1 kg. șuncă feară 1 kg. 56.—; cârnaț proaspăt 1 kg. 26.—; cârnați afumați 1 kg. 30.—; carne de vacă 1 kg. 30.—; mezeluri cal. I. 1 kg. 22.—; cal. II. 22.—.

Contravențiile se vor pedepsi conform pozițiilor legilor pentru combaterea speculației anume cu 1000—10.000 lei sau 60 zile închisoare în caz de recidivă cu amenzi triple și închisoare.

Demascarea unui fals medic

Procuratura poliției a descoperit zilele trecute că individul Eugen Izsák originar din Brașov, funcționar la Casa comercială Kohn, se dă ca medic și consultează bolnavii. În urma cercetărilor poliției s'a constatat că Izsák înainte de război a fost timp mai îndelungat în vechiul regat, unde a fost condamnat la exonerare și fals în acte publice la închisoare și apoi izgonit de pe teritoriul românesc.

În cursul războiului Izsák a fost în armata austro-ungară și repartizat la un câmp din Budapesta unde își însușise unele liste de receptură.

După intrarea armatei române în Budapesta Izsák s'a înapoiat în Ardeal stabilindu-se în Arad.

Ieri, falsul medic a fost înaintat par

ECONOMIE.

Radu Oppenheimer depozitar de berbecant de ghiță își largeste atelierele făcând o fabrică pentru învelisuri din paie sticle, inexistentă până acum în România ca se instalată cu cele mai moderne mașini tomatice și unelte auxiliare așa că va putea destula toate cererile din țară. Fabrica de totfelul de învelisuri din paie pentru sticle începe să funcționeze în zilele apropiate.

BURSA.

Zürich 18 — deschiderea — Berlin 18 New-York 541, Londra 2424, Paris 3805, g. 2515, Praga 1725, Budapesta 2250, Agre 31 București 350, Varșovia 00350, Viena 00000 stampilate 00075.

Reputații dansatori

OLGA ȘI TEDD

cu începere de Marți 21 Noembrie v. la orele 9 și jumătate se vor juca în fiecare zi, în grădina de la hotelul Central, cu senzaționala ducțiuni de dansuri.

Redactor responsabil: LAURENTIU Cenzurat: Dr. MAGER.